

Oslo kommune

Oslo, 14.06.2024

Dette brevet sendes på vegne av BirdLife Oslo og Akershus, Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus.

Høringsuttalelse til detaljregulering med konsekvensutredning, Kneppeskjær kai øst

Oslo Kommune, saksnummer: 202450953

Vi vil med dette komme med noen innspill til detaljregulering med konsekvensutredning for Kneppeskjær kai øst. Området er i dag delvis omringet at mange inngrep, men har fremdeles en del verdier som er viktig for økosystemet i Oslofjorden og for fuglelivet.

Bakgrunn:

Oslo Havn KF foreslår å omregulere Kneppeskjærskai øst, Kongshavnveien 29, fra uregulert areal i sjø til «Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur» (underformål Havn), og «Bruk og vern i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone» (underformål Havneområde i sjø).

Hensikten med planforslaget er å utvide eksisterende Kneppeskjær kai øst og legge til rette for større skip. Dette medfører sprenging og mudring i sjø.

Peling, sprenging og mudring i sjø under anleggsfasen vil kunne ha svært store og betydelig negative konsekvenser for natur og miljø i Oslofjorden, fordi planområdet er en del av gytefelt for torsk klassifisert som nasjonalt viktig, og fredningsområde for hummer. På land er det først og fremst sjøfugl som vil bli påvirket.

Forbudsperiode mot peling, sprenging og mudring

Vi er enig med Plan- og bygningsetaten i at det er behov for et forbud mot påling, sprenging og mudring i gyteperioden for torsk som er fra 1. januar til 30. april. Vi mener og at denne forbudsperioden må utvides i tråd med anbefalinger fra Havforskningsinstituttet (HI) i tilsvarende saker. I HI sine råd i lignende sak ved Borg havn i Fredrikstad¹ ble det frarådet tiltak som mudring, sprenging og deponering i eller nær gytefelt i gyte- og larveperioden, fra 1. januar til 15. Juni.

¹ <https://www.hi.no/hi/nyheter/2023/november/innsailing-borg-havn-hi-frarader-mudring-i-kysttorskens-gytetid>

Miljødirektoratet har i tillatelsen til Borg havn lagt inn en forbudsperiode for mudring og sprenging 1. januar - 31. august. Begrunnelsen er at tiltak ikke skal pågå under gyteperioden for kysttorsk, under vårflommen, i mesteparten av tilvekstperioden for ålegras, og i hekkeperioden for fugl².

Vi mener dette er en mer riktig forbudsperiode mot peling, sprenging og mudring da influensområde har viktige habitater som f.eks. ålegrasenger som spiller en viktig rolle som oppvekst- og næringsområde for mange fiskearter bl.a. torsk og lyr. Fiskeyngel bruker og ålegras som skjulested i den første sårbare fasen. Larver og yngel har og liten mulighet til å flykte ved varselsprengingene som er planlagt. Utenom permanente skader og død kan undervannsstøy også føre til flukttrespons og andre adferdsendringer hos fisk og vil være svært ugunstig.

- Vi fraråder tiltak som mudring, sprenging og deponering i Oslofjorden på generelt grunnlag, men spesielt i eller nær gytefelt i gyte- og larveperioden, fra 1. januar til 31. august.

Dette i tråd med tilsvarende anbefalinger fra HI og tillatelse gitt av Miljødirektoratet i en tilsvarende sak. Miljødirektoratet begrunner hvorfor det ikke bør mudres eller sprenges i denne tidsperioden godt.

Alternativene Kneppeskjær Øst og Tankskiputstikkeren.

De foreløpige konsekvensutredningene for disse to alternativene viser stor forskjell på konsekvenser for natur og miljø både i anleggsperioden og i permanent situasjon. Alternativ 1: Kneppeskjær Øst kommer dårligst ut i hovedsak på grunn av omfattende peling, sprenging og mudring.

Med økt skipstrafikk og økt størrelse på skipene vil og driftsfasen av kaianleggene by på utfordringer med oppvirvling av sjøbunn og spredning sedimenter. Her kommer også alternativ 1 dårligst ut da vanndybden er godt under 20 meter.

Alternativene er veldig forskjellige når det gjelder kapasitet og det kan stilles spørsmål ved om alternativ 2 er reelt? og hvilke andre alternativer finnes det i området?

En bit for bit-forringing av Oslofjordområdet

En levende Oslofjord krever at det tas vare på områder som er egnet til hummer, ålegras og gyteområder for torsk. En mudring av dette området vil være en fortsettelse på bit for bit

-forringingen av leveområdene i og rundt Oslofjorden. Det er og en grunn til at området er avmerket som gyteområde og som fredningsområde for hummer. Anleggsgjennomføringen med arbeid i sjøen, kan også lede til tilslamming av vannet og redusere områdets funksjon som næringsområder for sjøfugl. Her er det som COWI er nevner viktig å gjennomføre tiltak som sikrer næringsområdet for fugl.

Vi er langt fra å få Oslofjordens økosystemer i balanse, rapporten fra gjennomføring av helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden 2022-2023³ viser at det er mye som må bedres, men at det er mulig.

Ved en videre forringelse av økosystemene som det blir lagt opp til av forslagstiller, blir det litt vanskeligere å komme i mål med å få balanse i Oslofjordens økosystem.

Rapporten fra gjennomføring av helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden 2022-2023 viser spesifikt til at

² [borghavn-tillatelse080524.pdf \(miljodirektoratet.no\)](#)

³ <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2023/november-2023/gjennomforing-av-helhetlig-tiltaksplan-for-oslofjorden-2022-2023/>

det er behov for ytterligere innskjerping av dagens praksis når det gjelder tiltak om å *unngå andre inngrep og tiltak på bløtbunnsområder... inklusive ålegrasenger...* og sikre viktige naturforekomster i sjø i kommunal arealplanlegging i tråd med planens intensjon.

Både bløtbunnsområder og ålegrasenger finnes i influensområdet og er å anse som to av grunnpilarene for livet i Oslofjorden. Disse er sårbare for partikkelspredning, og selv om avbøtende tiltak blir iverksett vil det fremdeles være en betydelig belastning på økosystemene både i anleggsfasen og driftsfasen.

Avbøtende tiltak.

Avbøtende tiltak er bra, men det er vanskelig å se at det skal kunne kompensere for verdiene tiltaket kan forringe. Mange av tiltakene kan med hell utføres uavhengig av mudring og sprengning som miljøforbedrende tiltak i havneområdet. Spesielt når det kommer til utforming av belysning.

Dessverre er det mange tiltak som burde være en naturlig del av en byggeprosess som blir fremstilt som et avbøtende tiltak og at tiltakshavere derfor strekker seg for å tilrettelegge for biologisk mangfold og for å ta vare på naturen.

Belysning som avbøtende tiltak er et eksempel på dette. Å ha skjermet og rettet belysning burde være sjølsagt i byggesaker i dag. Alle havneområder uavhengig av utbygging burde ordne mer naturvennlig belysning som et steg i å følge samfunnsutviklingen.

Det er mye vi er enige med plan- og bygningsetaten i, men under punkt 4.2.5 Klimagassutslipp og klimatilpasning og punktet «**• Blågrønn struktur:** De planlagte tiltakene vil ikke ha konsekvenser for blågrønn struktur» så er det noe som skurrer. Vi mener her at selv om den blågrønne strukturen er opprettholdt vil kvaliteten på strukturen reduseres betraktelig.

Vi ønsker dere lykke til med alle vurderinger og håper naturverdier blir vektlagt i stor grad. Vi håper dere tar kontakt om det er noe som er uklart.

Vennlig hilsen

Forum for Natur og Friluftsliv Oslo og Akershus

Åsmund Nordgulen
Koordinator
FNF Oslo og Akershus